פו:

יה) מהומוע פיי טומי טו, כ) דש כ מייז, ג) נדרים דף לא., ד) סייא לייג ועיין רשייא, ה) לייל דהוי.

מוסף רש"י

על מנת לבקרו. ואס אין נו

מום יקחנו (ב"מ פא.) אם יפה ימן לו דמיו, ואם לאו שיחזיר לו

כליו וודרים לא) וואום בידו

שנשבר, חייב. לוקח לשלם לו

הכישה. זה שאינו לפי כבודו.

אם הכישה הכאה אחת להשיבה.

נתחייב בה. לאסדורס, סומיל נתחייב בה. לאסדורס, סומיל וב"ח לים. כגון רב ספרא. נשמלמות דרב אחל

(שאילתא לו) והכי הוי עובדא,

דרב מפרא היה לו מפד אחד

למכור ובא אדם אחד לפניו בשעה שהיה קורא ק"ש ואמר לו מן לי החפץ בכך וכך דמים

ולא ענהו מפני שהיה קורא ק"ש, כסבור זה שלא היה רולה ליתנו

בברמים הללו והוסיף אמר מנהו לי בכך יותר, לאחר שסיים ק"ש אמר לו טול החפץ בדמים שאתרת בלאשונה, שבאותן דמים

היה דעתי ליתנס לך (מכות כד.).

דהתם אפשר בתשובה. כל

ומן שלא הוליד מחזר יחרום

הימנה ויתחרט, אבל מדות גזל את הרבים הוא ואינו יודע למי

יחזיר, ואע"ג דקי"ל יתקן בהם צרכי רבים, לאו תשובה מעלייתא

סים ויבמות כא.).

קי א מיי׳ פי״א מהל׳ מרומות הלי טו: קיא ב ג מיי פ״ב מהלי שלוחין ושותפין הלי

סמג עשין פב טוש"ע ח"מ מי קפח סעיף ב: לה מיני מ״ד מהלרום מרורה הלי ד מיי פ״ד מהנכות מכירה הנ׳ יד סמ״ג עשין פב טוש״ע חו״מ סי קפו וסי׳ ר סעיף יא [רב אלפס ב״מ פ״ח דף קכב. וברא״ש שם סימן יג].

הגהות הב"ח

(A) גם' אמר ר' אנהו אמר רבי יוחנן מעוס יאוע: (ב) שם אלא ללוחים כל"ל וחיבם שבר חנת ננוחית כנ"ל ותיבת שבר נמחק: (ג) רשב"ם ד"ה משום יחוש וכוי אבל גבי מרומה: (ד) ד"ה מנאחי וכוי ומי שתפרש. נ"ב ול"ל לפי פירוש זה שתפרש. נ"ב ול"ל לפי פירוש זה (ו) ה"ה ומודים וכי מייל המ"ד המ"ד המ"ל המ"ל המ"ל ומרל הדית וכר ושנים בעלמה הדית! (ו) ד"ה לבקרה לבודקה הם טלימה:
(מ) ד"ה ע"מ לבקרה לבדקו לבקרו לבדקו פעור כשנאנם בחודה לפי שטור כשנאנם בחודה לפי מייעתא אההיה דסתויכה:
(ו) בא"ד שפיר סייעתא הההיה דמיית אההיה דמתויכה:
(ו) בא"ד שפיר סייעתא הההיה דמתויכה:

רבינו גרשום דמיירי בה דין דמדות: הרי היא של תרומה. דמה שמיצת לא הוי דבעל הבית דלהוי לא הולין אלא כיון שמדב בה תרומה הרי היא תרומה המצוי. ומתני׳ קאמר דמוכר הוי דהיינו בעל הבית: אמר ר׳ אכהו התם במתני׳ להכי של מוכר הוי דמשום יאוש בעלים נגעו בה. שמתיאש הלוקח מאותו מצוי שאינו רצונו להמתין עד שיתמצה כולו אבל הכא בתרומה לא ידע מאן , נינהו בעלים דתרומה דלייאשו מיניה להכי הרי הוא של מיניה להכי הרי הוא של תרומה. ר' יהודה ארישא קאי ולקולא דקתני רישא המוכר חייב להטיף לו ג' טיפין בכל עת מכירה ואתא ר' בכל עול מכירה האוא די יהודה למימר ערב שבת עם חשיכה פטור דהיינו קולא. יוודרו למיכור עוב שבון עם חשיכה פטור דהיינו קולא. או דלמא אסיפא אחנוני קאי ולחומרא דר' יהודה אומר ע״ש עם חשיכה החנווני פטור מלהטיף אבל כשאר זמן חייב
להסיף, הוו שמעינן דאתונווני
קאי כדאמר מפני שחנווני
טרוד אותה שעה שקונין
ממנו רבים: פים' השולה
את בנו כרי ונתן לו את
האיסר שיוליך לתנווני. שיבר
התינוק את הצלוחית בחזירתו
עם השמן ואיבד את השמן
שמוה באימר האים השמן
שמוה באימר האים השמן מלהטיף אבל בשאר זמז חייב שקנה באיסר. חנווני חייב לשלם האיסר והצלוחית לבעל הכים. ר' יהודה פומר מווווי שעל מנת כן שלחו. כלומר שעל מנת כן שלחו. כלומר בעל הבית פשע ששילח ביד תינוק ואבידה מדעת היא: ומודים חכמים לר"י. אע"פ שמחייביז החנווני כששיבר שמחיבן החזורתו שהיה לו התינוק בחזירתו שהיה לו לחנווני להוליך מודים אם כל זמן שהצלוחית עדיין ביד תינוק ועד שחנווני מודד לתוכה נשברה פטור החנווני: לחומה שבוח החומה: בשלמא איבד את האיסי. כלומר את השמן באיסר כו' בהא פליגי דרבנן סברי לאודועי לחנווני שגר ליה ביד תינוק כדי שיבין שתינוק אינו תינוק כדי שיבין שתינוק אינו בר הבאת שמן ושלח בידו כדי שיביא לו החנוניני עצמו או שלוחו. ור' יהודה סבר לשדורי ממש שדרי לתינוק ואם שפך התינוק מה פשע יש לחנווני בכד: אלא שיבר תינוק

. לצלוחית. אמאי מחייבי רבנז

והתנן הרכינה ומיצה הרי היא של תרומה. מימה אמאי הוי של תרומה והא אינו חייב לתרום אלא אחד מן נ' א"כ כמו אותן מדות של חולין תהיה של תרומה ושל חולין היו בלא הרכינה

> תרומה עם המילויא ודוקא בתרומה אמר הרכינה ומיצה הוי תרומה ב אבל לענין מעשרות לא דהמרבה במעשרות מעשרותיו מקולקלין: משום יאוש בעלים נגעו. הוי מצי לשנויי דהוי תרומה משום דאין ברירה דכשקרא שם אין ידוע איזה יהא למטה:

> אלא צלוחית אבדה מדעת היא. ואע"ג דפונדיון נמי אבדה מדעת היא שמשלחו ביד תינוק מ"מג כיון שהפונדיון של בעל הבית נשאר ביד החנווני אינו פוטרו עד שיביאו לידו שוה פונדיון שמן ואיסר דואם היה מחזיר אותו פונדיון עלמו לתינוק הכי נמי דהוה פטור ה: **וכגון** שנמלה חנווני על מנת לבקרה כדשמואל בו'. וסיפה דקתני ומודים חכמים לרבי יהודה בזמן שהללוחית ביד תינוק דפטור לאו דוקא ביד תינוק אלא אפי' נטלה נמי ע"מ שלא לבקרה: הלוקה כלי מבית האומן ע"מ לבקרו ונאנם בידו חייב.

> לכאורה נראה דחייב משום דחשיב כשואל דס"פ ד' נדרים (נדרים דף לא.) מפרש טעמא דשמואל דקסבר הנאת לוקח היאו היינו כשואל שכל ההנאה שלו ועוד דבפ׳ האומנין (ב"מ דף פ:) גבי הא דאמר רב חסדא לא שנו הא דקתני שלחה ומתה חייב ז אלא כשהחזיר׳ בתוך ימי שחלתה חבל לחחר ימי שחלתה פטור ומסיק חמימר דמסתברא דפטור משואל וחייב כנושא שכר הואיל ונהנה מהנה ח תניא כוותיה [דאמימר] הלוקח כלי מבית האומן

כו' ונאנסו בהליכה חייב בחזרה פטור מפני שהוא כנושא שכר פירוש לכך פטור (ט) בחזרה כשנאנסו שאינו אלא שומר שכר ומדמייתי מינה אההיא דהחזירה לאחר ימי שאלתה משמע דהא דקתני נאנקו בהליכה חייב דהוי מטעם שואל א״כ מילתיה דשמואל נמי הוי מטעם שואל דהא מההיא ברייתא מייתי בנדרים (שם:) סייעתא לשמואל מיהו רש"י פירש בב"מ (שם) דנאנסו בהליכה חייב משום דחשיב כלוהח " ומ"מ מייתי מינה שפיר (י) אההיא דאמימר כי היכי דחשיב ליה ברייתא נושא שכר בחזרה אע"פ שבטל המקח משום דעד השתא היה כלוקח הכי נמי שואל אחר שכלו ימי שאלתה הוי שומר שכר כיון שנהנה בשאלה עד עכשיו וכן נראה לר"י דחשיב לוקח ומייתי ראיה מההיא דלקמן דאייתי קרי לפום נהרא דאמר רב כהנא אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו ואי שואל הוי אמאי לא יוכל להקדיש מה שהשאיל ביד אחרים כמו שהמשכיר יכול להקדיש כדאמרי׳ גפ׳ האומר משקלי עלי (ערכין דף כא. ושם) ואין נראה לרשב"א ראיה דהתם לא על מנת לבקרם נטלם אלא על מנת לקנות מיד ולכך אין יכול המוכר להקדישו והשיב לו ר"י דמשמע שנטלם כדי לבקרם מדמייתי ליה אדשמואל ואין להקשות אי שואל הוי אמאי לא פטור החנווני כשנטלה על מנת לבקרה והחזירה ליד התינוק דכלתה שאלתו כיון שהחזירה למקום שלקחה דהא אמר בסמוך לרבי יהודה שואל שלא מדעת שואל הוי החזירה ליד התינוק פטור דהתם ודאי הוים שואל שלא מדעת אינו חייב להחזירה אלא למקום שנטל אבל הכא דשואל מדעת הוא חייב להחזיר ליד בעלים:

אי הכי אימא סיפא ומודים חכמים לר' יהודה כו'. ורנה ורנ יוסף סברי כו׳ בזמן שהללוחית ביד התינוק דהיינו שהביאה מבית אביו יא:

ומודים חכמים לר"י כו' הכי קאמר מודים חכמים לרבי יהודה שאם נטלה על מנת שלא לבדקה הרי הוא כאילו צלוחית ביד חינוק ומדד חנווני לתוכה שפטור: **הרא בחנווני מוכר צלוחיות**. והך צלוחית דמתניתין של חנווני היא ששלח לו בעל הבית הדמים ביד בנו לקנות ללוחית ממנו ולהביא בה שמן והלכך האי ללוחית ליכא אבדה מדעת: דרבנן לטעמייהו. דאמרי גבי איסר ושמן חייב דלאודועיה שדריה והוא הדין לללוחית ורבי יהודה לטעמיה דלשדורי יין ושמן וללוחית ביד בנו שדריה לבנו: והאמרם לאודועיה שדריה. ולא היה לו למסור הללוחית לבנו של בעל הבית: אלא אביי בר אבין ורב חנינא בר אבין דאמרי תרוייהו. לא תוקמה לא בחנווני מוכר ללוחיות ולא בבעל הבית מוכר ללוחיות אלא הכא בללוחית המיוחדת למדה עסקינן ונטלה

ענם. דמתני הבשיבה בעל הבית ששלחה אפילו ריקנית ביד תינוק שדרכו לשבור: אםר ב הושעיא. האי דמחייבי רבנן לחנותי בששיבה בעל הבית ששלחה אפילו ריקנית ביד תינוק שדרכו לשבור: אםר בבעהייב מוכר צלוחיות עסקינן הצלוחית לא בשיבר תינוק מייר אלא בלא מייר אלא בלא תינוק מייר אלא בלא תינוק מייר אלא בלא תינוק ושבר הביש היא ונפלה מיד ונשבה ובדשה לא במאי פליגי היא בלא במאי פליגי אלא במא פליגי היא של הנותני לחד לו באיסר שמן ובצלוחית של תנותני בשבר תינוק ושבר הביע היא הבא לשבר ביו בדום בללי. ושיגר לו החנווני השמן עם בצלוחית ביד מוקמת לה בחנוני מוכר צלוחית ביד מינוק ושבר העוק והצלוחית ביד תינוק ושבר הבין העוק והצלוחית ביד תינוק ושבר ביד תינוק ואמאי פטור והא צלוחית הדריה. אי הכי מאי כל זמן שהצלוחית ביד תינוק המחייב באחריותה בוקל לבתוני מיד התינוק למוד לו לתוכה בעיו במוד בעלוחית ביד תינוק המחייב באחריותה ביד הינוק מתייב באחריותה ביד הינוק במחיים במהל לבתוני מיד התינוק למוד לו לתוכה בעיו במחיים באחריותה ביד הינוק המחייב באחריותה ביד הינוק המחייב באחריותה ביד הינוק המחייב באחריותה בוללוחית ביד הינוק המחייב באחריותה ביד הינוק המחייב באחריותה בוללוחית ביד הינוק המחייב באחריותה ביד הינוק המחייב באחריותה ברבה הכישה במקל לבתכת חבירו שהיתה תועה וברחה מחייב באחריותה ביד הינוק מתחיים באחריותה ברבה הכישה במקל לבתכת חבירו שהיתה תועה וברחה מחייב באחריותה ברבה הכישה במקל לבתכת הביר ונולה התנוני מיד התינוק למוד לו לתוכה המיון בעלה בתוני בתוכים באחריותה ביד הינוק בתחיים באחריותה ביד הינוק בעלה בתוכים בעלה ביד הינוק בעלה בתוכים באחריותה ביד הינוק באחריותה ביד הינוק באחריותה ביד הינוק בתחיים באחריותה ביד הינוק בתחיים באחריותה ביד הינוק בעלה בתוכים ביד הינוק בעלה בתוכים ביד הינוק באחריותה ביד הינוק בתחיים באחריותה ביד הינוק בתחיים ביד הינוק ב

ומילה וי"ל דכשקרא שם על אותה מדה גמר בדעתו שתהיה כולה

יוהתנז אהרכינה ומיצה הרי זו תרומה א"ל הא סוהתנז אהרכינה ומיצה הרי זו תרומה א"ל הא איתמר עלה אמר רבי אבהו 🖈 משום יאוש בעלים נגעו בה: והחנווני אינו חייב להמיף וכו': איבעיא להו רבי יהודה ארישא קאי ולקולא או דלמא אסיפא קאי ולחומרא ת"ש דתניא רבי יהודה אומר ערב שבת עם חשכה חנווני פמור מפני שחנווני מרוד: מתני' בהשולח את בנו אצל חנווני י (ופונדיון בידו) ומדד לו באיסר שמן ונתן לו את האיסר שבר את הצלוחית ואבד את האיסר חנווני חייב רבי יהודה פומר שעל מנת כן שלחו ומודים חכמים לר' יהודה בזמן שהצלוחית ביד התינוק ומדד חנווני לתוכה שחנווני פמור: גבו׳ בשלמא באיסר ושמן בהא פליגי דרבנן םברי גלאודועי שדריה ור' יהודה סבר לשדורי ליה שדרי' אלא (o שבר צלוחית אבדה מדעת היא אמר רב הושעיא הכא בבעל הבית מוכר צלוחיות עסקינן וכגון שנטלה חנווני על מנת לבקרה וכדשמואל ידאמר ישמואל הנומל כלי מן האומן על מנת לבקרו ונאנם בידו חייב לימא דשמואל תנאי היא •אלא רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו הכא בחנווני מוכר צלוחיות עסקינן ואזרא רבי יהודה למעמיה ורבגן למעמייהו אי הכי אימא סיפא מודים חכמים לר' יהודה בזמן שהצלוחית ביד התינוק ומדד חנווני לתוכה שחנווני פטור והא אמרת לאודועי שדריה אלא אביי בר אבין ור'

חנווני מיד חינוק למוד בה לצורך החינוק ואט"ג דאבדה מדעת היא כיון שנטלה נתחייב בשמירתה עד שיחזירנה לידו של בעל הבית:

חנינא בר אבין דאמרי תרוייהו הכא במאי עסקינן ה"ג בפי' רבינו חננאל ובספרים ישנים: במ' נשלמה בהיסר ושמן כגון בהת פליגי כו'. החיסר שנתן החנווני לתינוק והשמן שבללוחית: לאודועים. לחנווני שלריך לשמן שדריה האב לבנו כדי שישלח לו חנווני מה שישלח לו על ידי שלוחו פקח ורבי יהודה סבר לשדורי ליה ביד בנו שדריה: אלא לנוחים. אמאי חייב חנווני לשלם: אבדה מדעם היא. דכי מסרה לחינוק שאינו יודע לשמרה הפקר הוא זה ואינו חושש אם יחזירנה בנו בידו ריקנית אלא שישלח לו החנווני מה שישלח משלו הן שמן הן איסר ביד פקח ופונדיון שנטל בנו בהליכה נהי נמי דאבדה מדעת היא מכל מקום בחזרה יפה מחייבין חכמים הואיל ואמרינן לאודועיה שדריה: בבעל הבית. האי שולח בנו מוכר ללוחיות הוא וניחא ליה שיקנה אותה חנווני אם ירצה להנותה: שנטלה חנווני. מיד התינוק: לבקרה. (י) אם שלימה היא על מנח לקנותה: כדשמואל. היא פלוגתא דרבנן ורבי יהודה דבנטילה קנאה מיד שהרי מסתמא ימלאנה שלימה ויתכוין לקנותה והוא דקילי דמיה כדלקמן [פח.] דקני ליה מיד וכשמחזירה ליד התינוק הרי הוא כמשליכה לאיבוד ונאנס בידו קרינא ביה ולא מיפטר עד שיחזירנה ליד בעלים עלמן שהרי משנטלה נתחייב באחריותה ד' (ואע"ג דתניא כוותיה דשמואל בפ' ד' נדרים (נדרים לא:) בהליכה חייב כו'): ע"מ (ח) לבדקו. ולעכבו: ונאנס בידו. כגון שנפל מידו ונשבר: חייב. והוא דקילי דמיה כדמפרש לקמן דסמכא דעתיה לקנותה אחרי שפסק דמיו ואפילו אם חוזר בו ואומר איני חושש בכלי זה לקנותו ונאנס בידו קודם שהחזירו לבעליו חייב דמדאגביה ע"מ לבדקו ולקנותו אחרי כן הוא דאיחייב ליה באחריותו וכיון דאיחייב באחריותו היכי מיפטר תו עד שיחזירנו לבעליו וה"ג רבנן

מחייבי כדשמואל ורבי יהודה לית ליה דשמואל והיינו דקתני סיפא

כיון שראוי לבא ליד לוקח וממדתו הוא למה לא יזכה בו הלוקח, ופרקינן דהכא מדינא, דלוקח בעי מיהוי, אלא שהם מוותרים אותו למוכר, והיינו דאמרינן משום ייאוש בעלים נגעו יינה. ג. לא נאבד, [ולכז]. יוס. ג. לא נאבד, (דכן). ר״ן. T. [ד]כיון שעכב הפונדיון לעצמו נתחייב בדמיו וחילופין, ובתשלומין גמורין נתחייב. לכינו יונה. ה. שכיון שהבעלים עצמן במקום הניחוהו משתמר איז החנוני חייב משונמו אך ווהנוני וייב להחזירה במקום המשתמר. ר"ן, 1. ולא הנאת מוכר. לא"ע נדריס לא. 1. שהשואל חייב בה עד שתבא ליד המשאיל. רש"י נ"מ פ: :כש"י נ"מ פ המשאיל. לק"י צ"מ פ:

ח. הואיל ונהנה בשאילה
מהני להיות עליה שומר שכר
עד שתגיע ליד הבעלים:
לע"י שם פלו. 0. שאין
האומן יכול לחזור בו, אלא דעחו להכווחו לו לנמרי הוא דעתו להקנותו לו לגמרי הוא משנטלו וכו', אלא אי איבעי לוקח למיהדר ביה הרשות בידו, דאמר ליה דטב מינה בעינא, אלא א"כ גמר בלבו בעינא, אלא א"כ גמר בלבו לקנות, ובירא שמים שדובר אמת בלבו. רשנ״ה. י. דכיוז שבעל הבית מוכר צלוחיות מימר אמר אם ירצה יקחנה. לפינו יונה. "א. וכ"ת מ"ט לא בעי תלמודא לפרושי לסיפא הכי, לפי שאם פירשה כך לא

פי' רשב"ם העקרי

והסנן. גבי מפרים תרומה שחי מדות מן המאה שאם הרכינה הבעלים למדה ונחמלה שמן בשולי הכלי הרי הוא של תרומה ונותנו לכהן ובמתני

לעולם ואתא רבי יהודה למימר דבערב שבת אינו חייב: או אסיפא קאי. דקתני דחנווני פטור מלהטיף ואתא איהו למימר דאינו פטור אלא בערב גליון הש"ם , גבורא אלא רבה ור"י. עי' כ"ק דף קד ע"א מוס' ד"ה רכה: שבת עם חשיכה: ת"ש. דאסיפא קאי: בתבר' מנאתי הגהת רבינו זקני

משום יאוש בעלים. שהלוקח מתיאש ומפקיר אותו מילוי מפני שטורח

לו להמתין עד שיתמלה אבל (ג) תרומה לא שייך יאוש דמ"מ תרומה

היא ואסורה לזרים: ארישא קאי. דקתני חייב להטיף שלש טיפין

אבי אמי מ"כ השולה בנו אלל חנווני ופונדיון בידו. שהוא שני איסרין להביא לו באיסר שמן ואיסר יתן לו החנווני וכן עשה מדד לו באיסר שמן והאיסר מסר לתינוק להביא לאביו האיסר והשמן. (ד) ומי שמפרש ונתן לו תינוק את האיסר לחנווני וגם מפרש ואבד את האיסר הוא השמו הלהוח באיסר טעות הוא ואינו לשון משנה וגם כשבעל הגמרא תמיה בשלמה בהיסר ושמן בהה פליגי מאי קאמר מי איכא פלוגתא באיסר והלא לא אבד אלא השמן . ואם תאמר (G) לתניי׳ לפונדיון במתני׳ לא הולרך שכן דרך רוב סחורותו כי איסרין לא היו מלויין כפונדיונין כמו שנוהגין במחליות שנותן פשוט ומקבל מחלה ואוכל בדמי מחלה. כן פירש זקני מ"כ: ושבר התינוק חת הללוחים. ונשפך השמן: ואבד האיסר. שנתן לו החנווני עם השמן בדמי הפונדיון שהביא לו: התנווני חייב לשלם. הצלוחית והשמן והאיסר וטעמא מפרש בגמ': שעל מנה כן שלחו. האב לבן אצל חנווני שימסור החנווני לבן האיסר והשמן: ומודים

חלמים לר' יהודה כו' שחנווני פעור.

בללוחית לבד אבל בשמן ואיסר חייב (י).

מוסף תוספות א. ולהכי פרכינז הכא. דה"נ ייאוש בעלים נגעו ב ריטנ״6. ב. דקיי״ל עוע אדם כל גורנו תרומה. רנ